

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gid., za pol leta 8 gid., za četrt leta 4 gid., za jeden mesec 1 gid.40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gid., za pol leta 6 gid., za četrt leta 3 gid., za jeden mesec 1 gid.

V Lju bljani na dom pošiljan velja 1 gid. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in ožnanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenškkih ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 80.

V Ljubljani, v petek 9. aprila 1897.

Letnik XXV.

Državni zbor.

Dunaj, 8. aprila.

Predsednik dr. Kathrein otvori današnjo, peto sejo ob 12. uri. V zbornici je še vedno živahno gibanje, dasi si mnogi poslanci žele priti iz politično-soparnega zraka v mirna zavetišča, da se mejtem pomirijo duhovi, ki niso zadovoljni, temveč skrajno poparjeni vsled nove, nenadne večine, ki je vzrastla — rekel bi — na političnem obzorju iz male pičice v sivočrn oblak, kateri naznanja vihar nemškimi liberalcem in centralistom. Vihar se pripravlja, hud vihar nad glave naših starih, zagrizenih in nepopoljšljivih nasprotnikov. In za viharjem med gromom in bliskom — upamo — zjasni se vreme nad Avstrijo, ter prično boljši, veselejši časi za avstrijske narode, osobito pa za manjše, kakor sta naš slovenski in hrvatski.

Gališke volitve.

Prvi današnji govornik dr. Stransky odgovarja na včerajšnje napade soc. demokratov ter utemeljuje predlog, naj se vse pritožbe zaradi galiških volitev izroče legitimacijskemu odseku, kateri naj na podlagi vsega materijala preišče vse ugovore in pritožbe ter stavi primerne predloge. Govornik se v imenu Mladočehov odločno izjavi proti predlogu posl. Daszynskega, da bi se izvolil poseben odsek 36 članov, ki naj preišče označene pritožbe; kajti, pravi govornik, zbornica je sestavljena iz tako različnih strank, da vsaka presoja „poljske razmere“ s svojega posebnega stališča. Nasvetovani odsek bi izšel iz zbornice, ki naj je zatožnik, preiskovalni sodnik in konečni sodnik o stvari, katero ne more presojati nepristranski. V ta namen ima zbornica že svoj stalni legitimacijski odsek, katerega volitev je na današnjem dnevnem redu. Dr. Stransky je med živahnim odobravanjem povedal soc. demokratom v obraz, da se jako motijo, ako mislijo, da bodo terorizirali in vodili zbornico. Za take poskuse jim nedostaje potrebnih lastnostij in ugodnih tal, kakoršna pa niso zbornični oder. Soc. demokratje imajo pač verne poslušalce med priprostim ljudstvom in delavci, a parlament ima treznejšo sodbo o sredstvih in namenih soc. demokratov, ki si niti trenotek ne smejo domišljati, da zastopajo kateri narod. Ves srd se obrača, naglašja govornik, proti poljskemu klubu, ki ima že od nekaj posebno ugodno stališče v zbornici in nasproti vladi. Mi Mladočehi, pravi govornik, ne zavidamo Poljakov, kakor mnoge stranke v zbornici. Govornik je sicer kratko, a jedernato govoril mej živahnim pritrjevanjem Mladočehov in Poljakov.

Za njim govori soc. demokrat Daszynski, ki premla stare, stokrat tiskane in govorjene fraze „edinih prijateljev in odrešenikov zatiranega ljudstva“. Nepopisen vrišč, smeh in ropot nastane, ko Daszynski predbaciva poljskim graščakom, da izsesavajo in zatirajo ljudstvo. Antisemitje mu med živahnim ploskom kličejo: Kaj pa poljski židje!? Govornik ni bil pripravljen na tak klic in mož si ni vedel pomagati iz zadrege, kar ga je vidno poparilo. V nadaljnem govoru naglašja, da je boljši poljski rodoljub, nego poljski grofje in vitezi. Princ Liechtenstein mu zakliče: Vi, soc. demokrat in rodoljub!? Mož je zopet v zadregi, kajti bil se je zalotel in za trenotek zopet našel poljsko srce v sebi.

Daszynski ima močen glas, živahen temperament ter je rojen govornik, toda mož se bori z nemščino. Mučno je poslušati premlate stvari, a bolje je, da se ti petelinje izgovore takoj v začetku, olajšajo za „narod“ goreča srca ter izpraznijo svoje potne torbe — potem jih hočemo videti pri delu. Možje ne delajo vtisa, da jim je za resno delo, temveč le za krik in zgago. Pač pa je iz mnogoštevilnih slučajev, katere je Daszynski navajal, povzeti, da so Poljaki s pomočjo raznih faktorjev in sredstev delali za svoje kandidate proti Rusinom in ljudski stranki. Četudi morda Daszynski čez polovico pretirava, morale so se vendar med volitvami v Galiciji vršiti velike nezakonitosti.

V imenu poljskega kluba odgovarja predgovorniku Evgen Abrahamowicz z rekoč, da vso revščino in zapuščenost poljskega ljudstva javnost podtika krivdi poljskih zlahčičev. Res je zaostala gališka dežela, toda šele pred kratkimi leti jo je birokratizem pustil iz rok brez šolstva in prometnih sredstev. V tem času pač žlahta ni mogla vsega storiti za narod, s čimur ga slepe in varajo soc. demokratje in drugi demagogi. Kaj pa vi, vpraša govornik, prinesete domov svojim volilcem? Kaj hočete doseči s svojim krikom? Nebesa ste obljubovali zapeljanemu ljudstvu, a tu bodete skušali, da so obljube pač lahke, a težja izvršitev. Socijalni demokratje ne bodo osrečili nobenega naroda, tudi ne poljskega.

Mladorusin, župnik Taniaczkiwicz z največjo odločnostjo ugovarja, da bi bili on in tovariši slabi državljani. Vi nas, pravi govornik, imenujete radikalce. Da, mi smo radikalci, če pod to besedo umete može, ki se boré jedino le za blagor svojega ljudstva pod žeslom habsburškim. Mi se ne bojujemo proti osebam, temveč proti zistemu, ki je veljaven in merodajen v Galiciji. In ta zistem zahteva, da naj vlada in odločuje v javnem življenji jedino le poljska žlahta, a ljudstvo naj molči. Tiste pa, ki govore tudi v imenu ljudstva, imenujejo radikalce ter izdajalce.

Proti temu, pravi govornik, protestujem najodločneje, kajti mi smo zvesti državljani, a tudi zvesti sinovi svojega rusinskega naroda.

Zadnji govornik v tej brezplodni in dolgi debati je bil vit. Milewski, ki odločno pobija soc. demokrate gališke, ki med ljudstvo sejejo sovraštvo do posameznih stanov in cerkve. Govornik mej živahnim odobravanjem konča, da isti, menil je Daszynskega, nimajo pravice govoriti v imenu poljskega naroda ter se imenovati češke rodoljube, ki v pruskih in ruskih listih blatijo svoj narod.

Stvarni popravki.

Na vrsto pridejo stvarni popravki.

Prvi popravlja Březnovsky, da kot zastopnik meščanov in tisočeri delavcev vé dobro, da češki delavci ne časté Pernerstorferja in dr. Adlerja, temveč zaničujejo. Mej tem govorom zopet grozen vrišč, ker levica zahteva, naj konča svoj govor, ter kliče predsedniku, naj mu ustavi besedo.

Dr. Kathrein zakliče: Jaz ga ne razumem! Březnovsky je namreč govoril češki.

Posl. Ochrymowicz, član naše zveze, popravlja trditev posl. Okuniewskega, da rusinski kmet ne poljublja šibe, s katero ga bijejo. Naj le Oku-

niewski poskusi s šibo, videl bo, kaj se mu pripeti. (Smeh!)

Moravski soc. demokrat Hybesch polemizuje s češkimi govorniki, da izvzemši Stranskega noben češki advokat noče zagovarjati čeških soc. demokratov pred sodiščem. Govornik je vzbudil velik smeh, ker težko nemško govori, in je razsajal ter skakal, kot besen.

Posl. Barwinski naglašja v svojem popravku, da takozvani Starorusini niso iskali podpore pri volitvah ne pri vladi, ne pri Poljaki, in si toraj tudi ne vezali rok.

Moravski soc. demokrat Berner nasproti Cehom razgraja, kakor pijanec v beznici. Med vednimi ugovori večine zbornice, osobito antisemitov, ni bilo mogoče razumeti besede. Ker je Berner le razsajal in besnel, odtegne mu predsednik besedo.

Posl. Pospisil popravlja, da sta dr. Adler in Pernerstorfer duševna vodja soc. demokratov, ker sta vedno na galeriji ter jim šepetata na ušesa.

Daszynski predlaga glasovanje po imenih o svojem predlogu.

Predsednik predlaga, naj se preje glasuje o predlogu dr. Stranskega, potem o onem Daszynskega.

Dr. Steinwender zahteva narobe, češ, da bodo nemški nacionalci glasovali za Stranskega predlog, ako pade Daszynskega.

Zbornica pa v večini pritrdi predsedniku; vsled tega med smehom nemški nacionalci in liberalci zapusté zbornico, katera z veliko večino vsprejme Stranskega predlog, da se „poljske volitve“ izroče legitimacijskemu odseku.

Nujni predlogi.

Okoli pete ure pridejo na vrsto razni nujni predlogi; mej drugimi predlagajo Turk in tovariši, naj država vzdržuje ali vsaj podpira ljud. šolo.

Med sejo so poslanci dr. Susteršič, Kušar in tovariši predložili nujni predlog, s katerim se vlada pozivlje, da v resnici potrebnim hišnim posestnikom v Ljubljani in na deželi z zakonom z dne 8. julija 1896 drž. zak. št. 132 dovoljena posojila v toliko olajša, da se brezobrestna posojila vknjižijo za triodstotnimi. Ako zbornica in vlada ugodita temu predlogu, potem bode mogla dežela kot porok ozirati se na večje število prosilcev, nego jej bode mogoče sedaj, ko so že vknjižena vsa brezobrestna posojila in je le še malo hipotečne varnosti na mnogih zadolženih posestvih.

Dr. Engel zahteva, naj se v prihodnje stenografujejo tudi nemški govori.

Predsednik odgovori, da doslej ni bil običaj, da po se bode predsedstvo posvetovalo o tem.

Konec seje ob 5. uri; jutri prihodnja seja, ki utegne biti zopet viharna vsled nujnih predlogov glede jezikovne naredbe za Češko.

Slovenska krščanska narodna zveza.

Mariborska „Südsteirische Post“ objavlja o zvezi nastopen članek:

S posebnim veseljem in zadoščenjem smo vsprejeli novico, da se je osnovala ta parlamentarna zveza. Mi smo bili, kakor znano, za jugoslovanski klub in sicer zato, ker bi bili jugoslovanski poslanci razcep-

ljeni v tri skupine brez pomena in brez moči. Našega vednega opozarjanja na to okolnost niso prezrili; naši poslanci so storili še več, nego smo se drznili pričakovati, osnovali so zvezo, v kateri je prostor tudi Čehom, Poljakom in Rusinom; mogoče je torej, da postane kedaj ta klub najštevilnejši v avstrijskem parlamentu, tako da mora vsaka vlada računati z njim. Komaj osnovana, že je odločujoča, kajti stranke na desni brez slovanske krščanske narodne zveze ne morejo imeti večine. Ko bi bili pa Slovenci, Hrvati in Rusini ostali ločeni, bi se najbrže nanje ne bilo oziralo pri sestavljanju večine in tedaj bi se tudi ne oziralo mnogo na njih težnje.

Se večja pa je naša radost, ker zveza očitno priznava, da je krščanska. To bo vzlasti krščanskim poslancem mej Nemci v zadostilo in krepilo. Večinoma vsi jugoslovanski poslanci so tudi poprej izpovedovali krščansko svetovno naziranje; a dokler so bili z nemškimi konservativci združeni v Hohenwartovem klubu, zdelo se je morda, da so bolj iz tega namena iskali te zveze, da bi tem lažje vspevali s svojimi narodnimi zahtevami. Sedaj pa, ko so si osnovali lastno skupino in so mogli prosti izraziti svoje mnenje, določili so program, ki kaže njih krščansko mišljenje tako javno, da je vsak dvom izključen.

Slovenska poslanca Suklje in Ferjančič sta sicer na sumu verskega liberalizma, toda, ker sta program podpisala, se njihovo osebno mnenje več ne more vpoštevati. V javnosti ima pomen le to, kar mož govori, ne kar misli. Omenjenima poslancema pa se mora šteti v čast, da sta, ne oziraje se na osebno prepričanje, bila pripravljena, povspešiti edinstvo mej slovanskimi zastopniki in ugled slovenskega naroda. Na drugi strani pa je sedaj mogoče poravnati odurni bratski razpor kranjskih Slovencev. Sedaj, ko so se poslanci zedinili, nima prepir mej nasprotnimi si listi nikacega smisla.

„Slov. Narod“ mora svoj program tako modifikovati, kakor sta poslanca Suklje in Ferjančič na ljubo slogi in miru storila; ako tega ne stori, mora se staviti v nasprotje s tema poslancema, in potem ne sme pozabiti, da niti jeden slovenski poslanec ni na njegovi strani.

Nemški katoliki vedo sedaj, da so tudi mej Slovani odločni kristjani, ki so pripravljene javno in brez strahu potegniti se za krščanska načela. Židovski listi so večkrat pisali, da se „ultramontanizem“ nahaja le pri planinskih Nemcih, njih zvestobo do vere so označevali kot neke vrste naravno napako, katera jim je bila v zasmeh. V bodoče se to ne bode več godilo, mi jugoslovani katoliške vere (Slovenci in Hrvati) smo radi pripravljene to zasramovanje z nemškimi katoliki deliti, katero bode potem zgubilo svoj strup.

Tretje, kar nas veseli, pa je to, da ima krščansko-slovanska zveza tudi smisel za zahteve našega časa, ker priznava potrebo socialnih preosnov, seveda v duhu in smislu krščanstva, pravnim in postavnim potom. Teh nazorov je tudi krščansko-socialna stranka mej Nemci.

Sorodnost idej, katero opažamo mej katoliško in krščansko-socialno stranko v Nemcih, kaže se tudi mej Slovenci, čemur se pa ni čuditi, če se pomisli, kako mogočen je vpliv nemškega slovstva na naše duševno življenje. In to ni nam niti v sramoto niti v škodo.

Zvestemu sinu katoliške cerkve pa ni dovolj, posamezna krščanska načela poudarjati, o krščanski ljubezni do bližnjika, o krščanski pravičnosti govoriti, poleg tega pa na svojo roko delovati in presnavljati in se ne ozirati na glas višjih cerkvenih pastirjev. Če tudi si cerkev v svetnih in popolnoma človeških zadevah ne prilastuje kake nezmotljivosti, se mora vendar pričakovati, da bodo naši višji pastirji zbog svoje modrosti, ljubezni do človeštva, vsled skušnje in kreposti tudi v takih stvareh nam svetovali z razumom, pravičnostjo in očetovsko skrbnostjo, da bode njih svet v vseh slučajih nam v korist.

Radi tega bodo pravi in udani katoliki tudi v političnih vprašanjih složno in v sporazumljenju s svojimi višjimi pastirji ravnali; zlasti pa bodo vselej spoštljivo se klanjali avtoriteti rimskega papeža. Zato je krščansko-slovanska zveza jako dobro storila, da je vsprejela v svoj program tudi prostost cerkve. S tem je pokazala zvestobo in udanost do cerkvene avtoritete, na drugi strani pa tudi svojo modrost, kajti kjer je cerkev v sponah, tam tudi državljanska svoboda ne more vspevati. Slovanski krščansko-narodni zvezi pa radostno kličemo: Vivat, floreat, crescat!

Politični pregled.

V Ljubljani, 9. aprila.

Volitev v kvotno deputacijo, ki je bila mej drugim na dnevnem redu predvčerane seje, se niti sedaj še ni izvršila, ker je imela zbornica dovolj opravila s nujnimi predlogi in interpelacijami, s katerimi je v prvih sejah kar dežilo. Zatrjuje se, da bodo v kvotno deputacijo po veliki večini izvoljeni prejšnji člani, le nekaj malega se bode spremenil ta zastop avstrijske poslanske zbornice. Kakor poročajo „Narodni Listy“, pošlje mladočeški klub v kvotno deputacijo posl. F. Itin in Janda. Posl. dr. Kaizl, ki je poprej pripadal deputaciji, je izjavil, da ne vsprejme zopetne izvolitve. Na mesto posl. Beera, ki je postal član gospodske zbornice, izvolijo najbrže nemški liberalci posl. Steinwenderja. Poleg tega se bo izvršilo še nekaj drugih sprememb.

Ugovori proti jezikovni naredbi na Češkem. Kakor bi bil kdo dregnul v sršenovo gnezdo, tak roj je navstal sedaj v nemško- in nemčurško-liberalnih krogih cele Avstrije. Najbolj razdraženi so seveda češki Nemci, potem pa za blagor nemštva in blaženega rajha vsi vneti štajerski nemški matadorji. Takoj drugi dan, ko je bila objavljena imenovana naredba, je začelo grometi v zbornici, kajti Schönereijanci in njih zavezniki so se potegovali za „zatirano“ nemštvo, da je bilo joj. Poleg tega pa store svojo „dolžnost“ tudi krog izvan poslanske zbornice. „Izključno nemška“ mesta sklepajo po svojih zastopih najodločneje ugovore proti vladni naredbi, ki „žali in ponižuje nemški narod in daje povod novim preprirom“; vrhu vsega tega pa dovoli dunajski mestni svet svoto 500 gl. graški „Südmarki“ in pomaga s tem lajšati bolečine in lečiti rane, ki so jih vsekali ubogemu nemštvu ti brezobzirni Slovani. Po našem mnenju kažejo s tem postopanjem sami svojo največjo revščino.

Volitev dunajskega župana vršila se je včeraj dopoldne. Sejo je otvoril prvi podžupan dr. Lueger, volitve se je udeležilo 132 volilcev. Dr. Lueger je dobil 93, dr. Grübl 37 glasov, dve glasovnici sta bili prazni. Nemški nacionalci so glasovali po veliki večini za dr. Luegerja. (Morda je s tem v zvezi „Südmarki“ dovoljena podpora.) Izvoljen je toraj dunajskim županom z naddvretjinsko večino doseđani podžupan dr. Karol Lueger in sicer sedaj že v peti v dveh letih. Na vprašanje drugega podžupana dr. Neumayerja, ali vsprejme izvolitev, je odgovoril dr. Lueger v daljšem govoru, da vsprejme izvolitev, ako ga potrdi presvetli cesar, za katero milost udano prosi, ter nadalje ponovil svoj, že opetovano razviti program. Za zvezde-vodnice si je izbral: ljubezen in zvestobo do nemškega naroda, do naše avstrijske domovine in krščanske vere. Svoj govor pa je končal z besedami: „Božja pomoč in ljubezen ljudstva mi je naklonila, da sem doživel današnji častni dan. Obljubujem toraj, da tega nikdar ne pozabim. Prosim Boga pomoči, da me krepí, da zamorem dokazati, da zaslužim zaupanje, ki je stavi name dunajsko ljudstvo. Končam z besedami: Bog blagoslovi in brani našo avstrijsko domovino in naše ljubljeno rodno mesto!“ Živahna pohvala je sledila tem besedam. — V spremstvu odbornika Strobacha se je odpeljal na to dr. Lueger k cesarskemu namestniku.

Ministerska kriza v Rumuniji. Včeraj nam je naznanil brzojav, da je odstopilo celo rumunsko ministerstvo. Vzrokov za ta dogodek je več, vendar je mej temi najtehtnejši razdvoj v liberalni stranki sami. Odkar je bil namreč poražen bivši kabinetni načelnik Sturdza, od tedaj ni bilo opaziti nič več prave jedinstva v stranki in mej krmarji samimi se je opetovano pojavil večji ali manjši razpor. Govori se, da je k temu nekoliko pripomogel tudi zunanji minister Stoicescu, vendar pa pride v prvi vrsti v poštev hrepenenje Sturdze po ministerski časti. Kabinet najbrže ne bode popolno nov, marveč le rekonstruiran, kajti odstopila bodeta baje le Stoicescu in Cantacuzene, na izpraznjeni mesti pa pride Sturdza, kateremu se neki zagotovi predsedstvo, in še jeden njegovih tovarišev. Na vsak način se spremene le osebe v rumunskem kabinetu, nikakor pa ne tudi zistem, kajti na površje se prikazujejo le korifeje liberalne stranke bodisi te ali one frakcije.

Socijalizem v Syrmiji, pokrajini na vzhodnem delu Slavonije ob reki Donavi, zavzema vedno večje meje. Čim bolj se približuje čas volitev v hrvatski deželni zbor, tem bolj se razvija agitacija

posebno mej nezadovoljnim kmečkim prebivalstvom. Opozicijski listi so že davno opozarjali na pretečo nevarnost, toda nihče se ni brigal zato; sedaj morajo pa celo uradni listi priznati, da je nevarnost pred socialistično povodnjo vedno večja. Z dovolj znanimi socialno-demokratskimi frazami se popolno nevedno ljudstvo slepi in gre za preroki čez drn in strn; marsikateri ubožani poljedelec je tako prepričan o resnici socialističnih nauk, da ima že vse pripravljeno za prepis te ali one parcele, ki odpade nanj 1. maja vsled delitve veleposestev. (!) Vlada sedaj skuša zatreti to gibanje z vojaško silo, toda ako ne bode vporabila drugih sredstev, bo zaman ves njen trud.

Krečansko vprašanje. Največjo pozornost obračajo sedaj voditelji politike na blokado grškega pristanišča, ki se še vedno ni pričela, akoravno je že mnogo vode poteklo, odkar imajo admirali dotična navodila. Nekateri listi že celo trdijo, da se vele-vlasti ne drznejo vporabiti tega sredstva, ker bi se jim potem po pravici očitalo, da so one dale povod grško-turški vojski, ki je, kakor se zagotavlja v grških krogih, odvisna samo od blokade atenskega pristanišča. Evropske vlade pa nasprotno opravičujejo odlašanje s tem, da kažejo na zakasnelo dopisiljatev blokade se tičočih navodil od strani francoske vlade. Pogajanja se vršé še vedno. Na dnevnem redu je blokada Pireja, guvernersko vprašanje, reforme za Kreto, dogodki na grški meji. Poslednje vprašanje niso dovedla pogajanja do rešitve niti v najmanjšem delu. Že večkrat omenjena skupna nota velevlástij, s katero se svari eventualni napadovalec, ni prav nič vznemirila atenskih krogov, in čim dalje se bode odlašalo z blokado Pireja, tem manj v strahu bodo grški politiki.

Nemiri v vzhodno-afriških nasebinah. V poslednjem času je došlo iz teh afriških pokrajin več brzojavnih poročil o novih uporih ondodnih domačinov. Iz Laurencu-Marquesa se poroča predvčeranjim, da je v deželi Gaza položaj postal zelo resen. Vstaši so napadli portugalske čete, vnel se je ljut boj, toda slednjič so Portugalci podlegli premoči in morali so se spustiti v beg. Ubit je jeden častnik in več vojakov. Pričakuje se pomoč iz Mozambique. Pozneje došlo brzojavno poročilo javlja, da se je glasom iz delagoaškega zaliva došlih poročil uprlo vse prebivalstvo imenovane dežele. Nekako štirideset milj od transvaalske meje je baje zbranih 25.000 vstaških domačinov. Ondotni višji poveljnik portugalske posadke je brzojavno prosil pomoči pri vojnem ministerstvu in zatrjuje se, da se je njegovi želji že ustreglo, ker je mobilizovanih veliko število vojakov.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 9. aprila.

(Postni govor.) Danes zvečer v stolnici ni versko-znanstvenega predavanja, marveč postna pridiga, kakor je vse petke v postu v navadi.

(Konference za moške.) [Tretji govor.] Človek je pravno bitje. Nравnosti in dosledno tudi vere ne more mu nadomestiti niti olika, niti veda, niti prosveta, ker nobena nima moči, da bi dala obvezni pravec in ga tudi sankcionirala. Nezmožnost vede, nadomestovati vero, kaže se zlasti v trpljenju človekovem in pa ob zadnji uri. Le vera je tedaj jedina tolažnica in pomočnica. Brez vere pa tudi ni prave olike. Pri olikanju treba je snovi, vzorov in sredstev. Slišali smo, nadaljuje govornik, včeraj najrazličnejše misli o snovi, o človeku, pa nobena ni prava in le vera da pravi odgovor. Vidimo namreč, da je človek tvarinsko, telesno bitje, in da je kot tak že od svoje mladosti nagnjen k slabemu. To pa radi izvirnega greha. Če vemo to, potem moramo pač vse drugače vravnati vzgojo in vse učenje. Kali hudobnega in pa razna nagne-nja ne smejo se prezgodaj razviti, ker sicer vplamte škodljive in pogubne strasti. Moderna šola pa se na to ne ozira, marveč ponuja in daje mladini le izredno veliko znanja brez verske podlage. Tako se pa ne vzgaja, ampak kazi (wird nicht gebildet, sondern verbildet). Ker sicer bi morali biti naučenější možje najbolj нравni, največji hudodelci pa nevedneži. A temu ni tako. Marveč ravno učenost brez vere dela človeka strašnega. Vzgleđ za to sta morilec Nobiling in Hödel, ki sta leta 1878 hotela umoriti nemškega cesarja; izvanredno olikana sta bila, a pred sodiščem priznala sta tudi, da je napačna vzgoja kriva, da stojita sedaj tukaj; one najraje postavijo pred sodišče, ki so ju vzgajali. Da, jeden izmed

njiju dejal je celo, da bi na mestu zadavil svojega očeta, ker ga je tako slabo vzgojil. Rajše bi bival, zakliče govornik, med levi in tigri, kot pa med brezverskimi, bogotajskimi, povsem vednostne izobraženimi možmi. Z ozirom na to slabo nagnjenje človeške narave naj se vzgaja mladina. — Pri tej vzgoji pa je vzorec, katerega obliko naj vtisnemo v snov, Jezus Kristus, Bog človek, najpopolnejši vzor. Nikdo ni bil tako čist, tako plemenit, tako nesebičen, tako ponižen, kakor Kristus, to priznavajo celo njegovi najhujši nasprotniki Renan, Shaus, Rousseau i. dr. Ta vzor je vzor otroku, vzor mladeniču, vzor možu, vzor starčku. Kakor iz semena izraste drevo, tako raste v duši ta vzor naš od detinstva pa do starosti. V našem na vzorih tako revnem času moramo pač skušati dati svetu zopet vzorec, a najlepši in najbolj dovršeni vzor je Kristus, vzor v trpljenju, v delovanju, v učenju. Vzor za vse položaje, za vse dobe, za vse stanove. Čim bolj mu postanemo že na tem svetu podobni, tem bolj olikani smo, dokler se slednjič z njim ne združimo v nebesih. — Sredstva, s katerimi pa zamoremo tej snovi vtisniti vzorec, so sakramenti. Le jedina katoliška cerkev ima ta sredstva, da nas dela podobne svojemu vzoru. Vera tedaj prav vzgaja in nadomestiti je zato ne more niti veda, niti omika in prosveta, in brez vere sploh ni prave omike in olike. To je dokazano. Človek pa ni le kot posameznik odvisen od Boga, ampak tudi kot socialno bitje, odvisna od Boga je tudi človeška družba, tudi država. Dokazali smo že, da brez vere nobena čednost ne more vspevati in tudi pravičnost ne, ki je podlaga države. Država brez vere je telo brez duše, je nestvor, je nesmisel. Moderna država pa, če ni interkonfesionalna, je brezverska, je ateistična. Da, država ateizem na razne načine celo goji, a s tem si žaga vejo, na kateri sedi. Kajti ateizem je nasproten človeški naravi, in kot tak poguba države, poguben pa je ateizem v svoji popularni obliki in v praktičnih posledicah v obliki socialne demokracije. Sicer je, kakor smo že dokazali, pri vseh narodih splošno prepričanje, da biva Bog, a vendar drznejo se nekateri tajiti Boga. To je nasprotno človeški naravi, ki zamore po stvarih kaj lahko spoznati, da biva neko višje bitje, ki je to ustvarilo, to je Bog. Kdor bi torej tajil Boga, taji tudi zmožnost človeške narave po stvarih spoznati njih vzrok. — Kako pa je vendar to, da je ateizem zašel med nižje sloje ljudstva, vpraša se govornik dalje, in odgovarja tako le: Liberalizem, ki je dal popolno svobodo v vsem, dati jo je moral dosledno tudi v oznanovanju in predavanju novih nauk, in jo je tudi dal, ker veda je prosta. Po vseučiliščih začel se je torej steizem predavati kot znanstveni sestav, kot zaključek znanosti in vede, ter se tako zanesel v omikane kroge. Ti so pa skušali te nove ideje vcepiti tudi nižjemu ljudstvu v glavo in čudovito hitro je šlo. Ljudstvo je izgubilo vero, s tem pa tudi upanje v življenje po smrti in začelo si je iskati sreče in plačila na tem svetu v uživanju. Kakor Bebel sam pravi, tlačil jih je preje jarem vere, a potem še težji in železnejši jarem kapitalizma. Za uživanje treba je denarja. Pa kje ga dobiti, ko so ga imeli samo nekateri, samo kapitalisti v rokah? Pa hitro so iznašli pomoč. Če smo vsi jednaki, kakor tudi uči liberalizem, čemu ima potem ta več, ko jaz, čemu ta toliko, a jaz nič? Saj je ravno tako moje, ko tvoje. Proglasili so zato zasebno last kot tatvino in rop. Tako so dosledno socialni demokratje izvedli iz ateizma s pomočjo liberalizma praktične posledice. Socialna demokracija je nezakonska hči ateizma in liberalizma. Da je pa socialna demokracija nevarna državi, to je obče priznано. Boj socialne demokracije zaboljšanje socialnih razmer delavskih stanov je opravičen; kar socialno demokracijo dela nevarno, to je brezboštvo. Zoper ta novi tok ne pomagajo vsakdanja sredstva, ampak v korenini treba je zatreči socialno demokracijo: ateizem izgnati iz države in jo narediti versko. To pa je naloga mož, ki zastopajo družbo na zunaj. Govornik pove še prav svarilen vzgled praktičnega ateizma iz Belgije: Nek fabrikant namreč, sam ateist, jemal je le brezverce v službo. Kar nastane todi punt in misliti bi bilo, da bodo anarhistične tolpe temu možu prizanesle. Ne, marveč komaj je še rešil golo življenje. Razdivjana množica potrla je stroje v tovarni, uničila zaloge, poklala živino v hlevu, popila in polila vino po kleti in slednjič vse požgala. Mnogo njih tovarišev, ki so pijani obležali v poslopju, je zgorelo!

To je podoba bodoče ateistične, socialno-demokracijske države brez vere!

(III. redni koncert „Glasbene Matice“) vršil se bo v ponedeljek, 12. t. m. P. n. gg. abonente se prosijo, da se blagovole za svoje sedeže zglasiti z legitimacijami v trafikki gosp. Šešarka. Ob enem se prosijo oni gg. abonente, kateri druge polovice abonementa še niso plačali, naj to store ali pri g. Šešarku ali pa na večer koncerta pri blagajnici.

(Na včerajšnji živinski sejm) so prignali: 821 konj in volov, 261 krav in 72 telet, skupaj 1154 glav. Kupčija je bila zelo živahna, ker so prišli Moravani in Italijani, prvi so dobro plačevali vole, drugi konje.

(Iz Vodic) 7. aprila. Ravno danes, 7. aprila, je minulo leto, ko smo začeli podirati staro, po potresu porušeno farno cerkev in jo v neverojetno kratkem času, v enem tednu razvalili v grobljo. Marsikom zdele so se lanske novice iz Vodic prav ameriške novice, ki niso kaj verjetne, a bile so prave pravcate, izvirne in resnične vodiške novice. Letos pa je videti, da se bodo nadaljevali nenavadni dogodki in s tem tudi vodiške novice. Komaj ste čitali, da smo začeli nadaljevati z zidanjem nove farne cerkve, že vihra danes zastava vrhu zvonika in smrečica kaže, da je strešni stol na zvoniku postavljen. V enem tednu so ga postavili tesarji kranjske stavbinske družbe, večinoma tukajšnji domačini, pod vodstvom tesarskega mojstra Pogačarja. Kakor so lani ljudje pri poljskem delu postajali in žalostno gledali, ko je zvonik padel, tako so letos veselja žarečim očesom gledali na zvonik, postajali in drug drugemu klicali: »Je že zastava gori!« Velika noč se bliža, vstajenje Gospodovo. Veselejše vstajenje bomo obhajali letos, nego li lani, vstajenje naše nove cerkve. Lani je bilo ta čas le podiranje in rušenje, ko je padla stara cerkev v prah in razvalino, — a letos vstaja nova, krasna stavba, ki bo čast in ponos vodiške fare, čast in ponos za njo prezaslužnega gospoda župnika. Upati je, da bo letos cerkvena zunanjsčina popolnoma dovršena, a za notranjo opravo bo pa zmanjkalo zlate žilice, ki je »nervus rerum gerendarum«. Upamo pa na dobrosrčno pomoč za božjo čast in cerkveno lepoto vnetik krščanskih src.

(Umrl je) v Novem Mestu dobroznani umetniški slikar gosp. Anton Gej po dolgi bolezni v bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji. Pogreb je bil danes popoldne. N. v. m. p.!

(Z Vrha pri Vinici.) Nenavadno v temperaturi hitro spremenljivo vreme je že včeraj provzročilo malo toče. Da bi nas Bog znanprej obvaroval hudega vremena!

(Samomor.) Marija Rožnik iz Kranja je skočila po noči od 6. na 7. t. m. v Savo. Ze dalje časa je bila nesrečnica zelo otožna in slaboumna.

* * *

(Osebnosti.) Umrl je v Celju 4. t. m. zdravnik in vri rodoljub dr. Fr. Krušič. — Na cvetno nedeljo se iz Maribora v Rim odpeljeta gg. gim. prof. Jak. Kavčič in učni prefekt Fr. Korošec. — Župnijo sv. Martina na Hajdinju pri Ptujju je dobil č. gospod Josip Sorglechner, župnik v Cirkoveh.

(Izgredi v Kopru.) „Piccolo“ je prijavil brzojavko iz Kopra, da so vojaški novinci hudo razgrajali v Kopru. Došli so z „rusko zastavo“, razdejali nasade gosp. Babuderja, in razdejali da so kapelico pri svetem Mihaelu. — Ko je bil dovršen nabor, da so slovenski novinci, spremljani iz mesta po orožnikih, hoteli izzivati in da so streljali v zrak. Tako — laže „Piccolo“. — Očividec, došel danes iz Kopra, pa nam pripoveduje: „Slovenski novinci so res došli s slovensko zastavo. Pred nabornim lokalom čakalo je novince mnogo Koperčanov nižjih slojev z namenom, da jim siloma odvzamejo zastavo. Radi tega je prišlo do nekolike praske.“ Kdo pa je bil pri tem agresiven, je razvidno iz tega, da so orožniki morali braniti novince, ko so le-ti odhajali iz mesta. Kar se dostaje omenjene kapelice, zatrjajo koperski kmetje sami, da je bila jedna šipa poškodovana že poprej. Zakaj pa resnicoljubni „Piccolo“ molči o napadu koperske sodrge na slovenske učiteljske? Pred šolo je ista sodrga napadla naše gojence in jih na ulici obdelovala s pestmi! Stirje učiteljske so jih dobili toliko, da imajo dosti. Kaj so zagrešili ti ubogi mladeniči? — Istega večera je druhal hotela udreti v neko stanovanje učiteljskih, ali se jej ni posrečilo. Kakih 30 je bilo teh zlikovcev. Gospodinja

je bila slučajno na ulici in je tako mogla bežati po policijo. Le-ta je prišla — po svoji stari navadi — prepozno, ko je druhal že odnesla pete. — O tem smo prejeli v torek zvečer iz Kopra nastopno brzojavko: Ob 4. uri popoldne napadla laška druhal pred šolo slovenske gojence. Stirje gojenci močno potolčeni. Napadi se ponavljajo! — O dogodkih v Kopru dne 7. aprila nam poročajo nadalje od povsem zanesljive strani: „Danes ni bilo v šoli nobene slovenskega oziroma hrvatskega učiteljskega, ker se boje na ulico. Izpostavljeni so ob vsakem koraku napadom poulične sodrge. Kolikor je znano, dosedaj niso še ničesar ukrenili ni ravnatelj, ni druge kompetentne oblasti. Ti napadi so tem gnusnejši, ker se ravno letos vedejo uzorno naši učiteljske, kar so pripoznale razne odlične osebe. — Kar se dostaje namišljenega poškodovanja kapelice po naših novicah, vam morem zatrditi, da je to storila laška sodrga, da bi tem lažje hujskala svoje ljudstvo na naše, češ: vidite, kakošni so. Mi smo obupani, kajti tu nam ni več obstanka.“ Ravnokar pa so prišli v naše uredništvo novinci Josip Andrijašič, Josip Poljak, Anton Grzetič in Ivan Kavre, vsi iz Podgorja, potem Anton Miklavčič iz Zazida. Vsi pripovedujejo, kako se je danes v Kopru usovala nanje kar toča kamenja, palic in drugega. Komaj da so rešili svoje življenje. Kavre in Andrijašič sta došla brez klobukov. Sodrgra jima je zbila klobuke z glave in iste porezala. Grzetič je jeden divjakov s pestjo in kamenjem bil po glavi; Kavru je odteklo iz nosa več nego pol litra krvi. Vsi so se rotili, da ne bi hoteli več v Koper za noben denar. Razburjenje da je tam grozno in imenovani se boje, da so se danes popoldne ponavljali poboji. Slednjič nam je še omeniti, da je sodrga minulo soboto s kamenjem napadla profesorja Frankoviča, ki se je vračal s spreveda. „Edinost“.

(Z dimom) naj zabranjujejo slano, opominja „vinorejsko društvo“ viničarje in posestnike vinogradov in sadunosnikov v gornjeradgorskem okraju. — Vsled zgodnje spomladi vinogradi močno ženejo in dreve je že v cvetju. Za tri tedne smo pred drugimi leti naprej. Bati se je torej slane in mraza. V ta namen naj bi imel vsak posestnik ali viničar pripravljenih več ali manj širokih, nizkih lončenih ali železnih posod po velikosti goric. Posode naj se nalijejo s tērom. Zraven naj bo mokro listje, ali veje, mokra suhljad, smudje ali žagovina; sploh snovi, katere tleče napravljajo mnogo dima. Posode morajo biti nastavljene po goricah. Ako torej pride mrzla in jasna noč in se je v jutro batí slane, mora posestnik dve uri pred solnčnim vzhodom žgati tēr v posodah in nanj nalagati zgoraj omenjenih mokrih snovij, da se zavijeje vinogradi v dim in zemlja ohrani svojo toploto. Kilogram tēra stane 3—4 kr.

Društva.

(Vabilo) k izvrednemu občenemu zboru čitalnice v Spodnji Siški, kateri bode v nedeljo dne 11. aprila ob 2. uri popoldne v društveni sobi. — Dnevni red: 1. Prememba društvenih pravil. — 2. Zgradba društvenega doma. — K mnogobrojni udeležbi vabi uljudno č. čitalnične člane

Odbor.

(Okrajna hranilnica in posojilnica v Idriji, registrovana zadruga z neomejeno zavezo) imela je v letošnjem prvem četrtletju kron 350.792.03 prometa; vložilo se je v tem času hranilnih vlog v znesku kron 82.071.61; vzdignilo pa kron 41.897.70; stanje hranilnih vlog kron 612.268.22. Posodilo se je v tej dobi kron 54.438.88, vrnilo kron 14.378.35, stanje posojil kron 519.668.85. Stanje naloženega denarja pri drugih denarnih zavodih kron 116.058. Zadruga šteje 460 zadrušnikov z vplačanimi deleži v skupnem znesku kron 26.600. Vpisovala je v teh treh mesecih 1023krat v vplačilih in 612krat v izplačilih, torej skupaj 1635krat.

(Pri občenem zboru mariborske podružnice sv. Cirila in Metoda) je bil načelnikom izvoljen dr. J. Glaser in zapisnikarjem g. prefekt Fr. Korošec. Naprosile so se gospe Glaserjeva in Matekova ter gđ. Srnceva, poskrbeti, da se ustanovi v Mariboru tudi ženska podružnica.

Telegrami.

Dunaj, 9. aprila. Včeraj se je predstavilo novoizvoljeno zbornično predsedstvo cesarju, ki je izrazil svojo zadovoljnost nad izidom volitve ter nado, da bode zbornica kos svojim težkim nalogam.

Dunaj, 9. aprila. Poslanska zbornica je razpravljala v današnji seji ob enem o

vseh treh najhujših predlogih, ki se tičejo jezikovne naredbes za Češko.

Dunaj, 9. aprila. „Fremdenblatt“ poroča, da spremlja nadvojvoda Oton cesarja na potovanju v Petrograd.

Dunaj, 9. aprila. Poljski klub je izdal nastopni komunike: Poljski klub izraža ministerskemu predsedniku popolno priznanje za spričevalo resnice, ki je je podal v obrambo družabnega reda povodom razprave o volitvah v Galiciji. Ob enem zagotavlja poljski klub ministerskemu predsedniku svoje nadaljnje zaupanje z ozirom na njegovo osebo, kakor tudi njegovo politiko.

Dunaj, 9. aprila. Pravosodni minister Gleispach je nekoliko obolel za influenco in se baje radi tega ne udeležuje sej poslanske zbornice.

Trst, 9. aprila. Nadvojvoda Ludovik Viktor je dospel sem iz Gorice, da nadzoruje naprave društva „Rudečega križa“.

Budimpešta, 9. aprila. Povodom razprave o proračunu za naučno ministerstvo je izjavil minister Vlassicz, da vlada ne stoji na stališču ločitve cerkve od države, ter naznanil, da bo predložila načrte gledé preosnove višje šolske izobrazbe in ljudskega šolstva.

Rim, 9. aprila. Vojni minister je predložil zbornici načrt zakona glede vojaške organizacije.

Pariz, 9. aprila. V poslanski zbornici je predlagal socialist Sembat, naj se sestavi narodno sodišče, ki naj zasliši uradnike, poslance in ministre, ki so na sumu, da kupčujejo s častnimi mesti in mandati. To sodišče naj preišče tudi izvor velikih premoženj. Predlogu se je upiral pravosodni minister in je bil nato odklonjen s 355 proti 127 glasovom.

Carigrad, 9. aprila. Armenskemu patrijarhatu je došel imenik v zadnjem klanju pri Tokatu padlih žrtev, katerih število znaša 123; mej temi so trije duhovniki, štiri žene, jeden otrok; šest je katoličanov in jeden Grk.

Dogodki na Kreti.

Kaneja, 9. aprila. Ruski parnik je dovedel v sudaški zaliv bataljon vojakov in 6 topov.

Atene, 9. aprila. Zasebno se poroča, da so v Kandiji zažgali Turki vse prodajalnice krščanskih trgovcev.

Kaneja, 9. aprila. Vstaši so s štirimi topovi blokirali pristanišče Kissamo. Pred pristaniščem se nahajata dve avstrijski in dve angleški ladiji. Osvobodene mohamedovske družine so prepeljali v Smyrno. Pri požaru v Kandiji je pogorela tudi škofova palača. Grški oddelek mesta rešile so italijanske čete.

Pariz, 9. aprila. „Agence Havas“ poroča: Včeraj dopoldne so sklenili admirali, pozvati konzule, da prično dogovore z vstaši celega otoka. Konzuli menijo, da bi bil tak korak brezvspešen, ako bi se vstašem ne moglo ob jednom tudi naznaniti, da so odzване turške čete, ter jim pojasniti podrobnosti ponujane jim avtonomije.

London, 9. aprila. V spodnji zbornici je izjavil podtajnik Curzon, da vladi ni nič znano o predlogih Francije gledé odzvanja turških čet s Krete. Kedaj se odzovejo čete, je nemogoče povedati. Vlade so izjavile, da mora najpreje Grška odzvati svoje čete. S tem se torej njej prepusti prvi korak.

V sedanjem času za jemanje najbolj pripravno pristno, čisto in sveže 53 (10) 3

☛ dorševo med. ribje olje ☛

je ugodnega okusa in lahko prebavljivo. — Cena steklenici 50 kr., dvojna steklenica 1 gld. Priporoča

lekarna L. Leustek v Ljubljani,
Reačjeva cesta št. 1, poleg mesarskega mosta.

Umrli so:

V hiralnici:

7. aprila. Franc Gerjol, gosač, 36 let, demencia aequisita, tubercul. pulm.

Tujci.

8. aprila.

Pri **Bavarskem dvoru**: Mallner iz Kočevja. — Haas z Dunaja. — Molaro iz Budai-a.

Pri **avstrijskem caru**: Piškur iz Kamnika. — Lenger iz Žira. — Kumerer iz Feldkirchen-a. — Hulm iz Gradca.

Pri **Lloydu**: Oman iz Pirsič. — Dereani iz Žužemberka.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
8	9. zvečer	732.9	9.8	sr. vzh.	del. oblac.	
9	7. zjutraj	734.1	8.7	sr. svzh.	skoro jasno	0.0
	2. popol.	733.8	15.1	sr. vzh.		

Srednja večerajšnja temperatura za 9.3°, 1.0° nad normalom.

Piruhe, prazne in z razno vsebino, **P**križe, palice za sprehod, popotne **j**erbase, vozičke za otroke
priporoča raznovrstno izdelane in prav v ceno
Fr. Stampfel, 248 6
v Ljubljani, Kongresni trg, Tonhalle.

Učenca,
šestnajstletnega, ki je krepkega telesa in lepega vedenja, takoj sprejme v poduk
Valentin Rihar,
strojar v Polhovem Gradcu.
258 5-1

Kuharica
išče službo
pri kakem gosp. duhovniku. — Več pozvé se pri upravnistvu „Slovenca“. 260 2-1

Potovalcem proti proviziji,
kateri obiskujejo trgovce s kolonialnim blagom, je prilika ponujati obče vpeljan predmet.
Natančneje pové upravništvo „Slovenca“. 226 10-6

Na Najvišje povelje Nj. c. in kr. apostolskega veličanstva.
XXXI. državna loterija
za civilno-dobrodelne namene.
7816 dobitkov v gotovini, razdeljenih v 148 dobitkov s 3834 predobitki in 3834 podobitki v skupnem znesku 165.000 kron v zlatu in 100.950 gld. veljave in sicer:

1 dobitok po 150.000 kron v zlatu 150.000, 1 dobitok po 15.000 kron v zlatu 15.000, 1 dobitok po 5000 gld. 5000, 1 dobitok po 4000 gld. 4000, 1 dobitok po 3000 gld. 3000, 1 dobitok po 2000 gld. 2000, 1 dobitok po 1800 gld. 1800, 1 dobitok po 1600 gld. 1600, 1 dobitok po 1300 gld. 1300, 3 dobitki po 1000 gld. 3000, 4 dobitki po 500 gld. 2000, 4 dobitki po 300 gld. 1200, 4 dobitki po 200 gld. 800, 8 dobitkov po 175 gld. 1400, 14 dobitkov po 150 gld. 2100, 18 dobitkov po 100 gld. 1800, 28 dobitkov po 75 gld. 2100, 52 dobitkov po 50 gld. 2600, 96 dobitkov po 30 gld. 2880, 50 dobitkov po 25 gld. 1250, 182 dobitkov po 20 gld. 3640, 584 dobitkov po 15 gld. 8760, 350 dobitkov po 12 gld. 4200, 1350 dobitkov po 10 gld. 13.500, 660 dobitkov po 7 gld. 4620, 4400 dobitkov po 6 gld. 26.400.

Žrebanje se vrši nepreključivo 10. junija 1897.
Srečka stane 2 gld. avstr. velj.
Srečke se dobé pri oddelku za državno loterijo na Dunaju, L. Riemergasse 7, v loterijskih kolekturah, tobačnih trafikah, pri davčnih, poštnih, brzojavnih uradih, v menjalnicah itd. — Igralni načrti za kupovalce zastoj. — Srečke se razpošiljajo poštine prosto.

Od c. kr. loterijskega ravnateljstva,
oddelek za državno loterijo. 26 10-2

Št. 9159.

Razglas.

219 3-3

Občinski svet ljubljanski je dovolil tudi za letos 300 gld. v ta namen, da mestni magistrat pošlje primerno število ubožnih škrufo- loznih otrok v morske kopelji v Gradeži.

Magistrat to oznanja s pristavkom, da je prošnje za podpore v omenjeno svrhu izročiti mu do 30. aprila letos in v njih posebno naznaniti, ali bode bolnega otroka spremljal kdo domačih sam do Tržiča (Monfalcone), sli ga bode treba tja poslati z najetim spremstvom.

Pri podelitvi teh podpor ozirati se bode magistratu v prvi vrsti na otroke, kateri imajo v Ljubljani domovinsko pravico.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dné 17. marca 1897.

St. 11199.

Razglas.

254 3-2

V zmislu § 53 občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano se daje na znanje, da bodo računi o prejemkih in troških

1. mestne klavnice,
2. mestnega loterijskega posojila in
3. mestnega vodovoda

za 1896. leto od danes naprej 14 dnij javno razgrnjeni v mestnem knjigovodstvu občanom na vpogled.

Pri pretresovanji in konečni rešitvi teh računov vzeti bode občinski svet slučajne opazke o njih v predvarek.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dné 2. aprila 1897.

Dunajska borza.

Dné 8. aprila.		Dné 7. aprila.		Kreditne srečke, 100 gld.	
Skupni državni dolg v notah	101 gld. 25 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	154 gld. — kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	146
Skupni državni dolg v srebru	101	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	155	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19
Avstrijska zlata renta 4%	122	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	189	Rudolfove srečke, 10 gld.	26
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	Salmove srečke, 40 gld.	69
Ogerska zlata renta 4%	121	Tisine srečke 4%, 100 gld.	139	St. Genois srečke, 40 gld.	73
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99	Dunavske vranavne srečke 5%	128	Waldsteinove srečke, 20 gld.	60
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	987	Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	108	Ljubljanske srečke	21
Kreditne delnice, 160 gld.	349	Posojilo goriškega mesta	112	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	151
London vista	119	4% kranjsko deželno posojilo	98	Akcije Ferdinandovesev. železn., 1000 gl. st. v. 3390	—
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	378
20 mark	11	Priporitetne obveznice državne železnice	—	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	77
20 frankov (napoleonodor)	9	južne železnice 3%	176	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	—
Italijanski bankovci	45	južne železnice 5%	127	Montanska družba avstr. plan.	80
C. kr. cekini	5	dolenjskih železnice 4%	99	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	155
				Papirnih rubljev 100	126

☛ Nakup in prodaja ☛
vsakevrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariabillerstrasse 74 B.

☛ Pojasnila ☛ vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svéti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
☛ naloženih glavnice. ☛